

Előfizetési árak:
 Hónap díra . . . 6 frt — kr.
 Félévre . . . 30 „ — „
 Egy évre . . . 50 „ — „
 Egy hóza . . . 50 „ — „
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12. sz.
 (Nádasy-féle ház)
 hol az előfizetések és a lap
 átvételére vonatkozó felszo-
 lások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: szombán és szombaton.

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12. sz.
 hol a lap szellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adatnak.
 —
Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek föl.
 Előfizetések elfogadtnak még
 valamennyi könyvkereske-
 désben.

Egyes számok kaphatók:

Waldinger W. utóda Domján I., Valentín K. és (Széchenyi-tér), Engel Lajos (16-utca), Hechrein József és fia (Széchenyi-tér), Böhm Manó (16-utca) papír- és könyvkereskedéseiben

Kereskedők társasköre.

Csütörtökön tartja az itteni kereskedő ifjak egylete rendkívüli közgyűlését, amelyen az ujonnan kidolgozott alapszabályok fölött határoznak. Ez ugyan nem menne annyira eseményszámba, hogy e hasábok keretében foglalkoznánk vele, ha e közgyűlésnek más tekintetben nem volna közérdekű oldala. E közgyűlés határozata ugyanis megszüntet egy oly egyletet, mely hosszú évek során át saját erejéből, minden városi vagy állami segély nélkül megfelelt a kitűzött czélnek: ápoltatta betegjeit és ápolta az önképzést, amennyire a rendelkezésére álló pénzalap azt megengedte. A kereskedelmi és ipari alkalmazottak betegsegélyezéséről szóló törvény azonban belevág ezen egylet életébe s kimondja, hogy a jövőben csak azon ilyen egyletek élvezik az állam védelmét, melyeknek alapszabályai az új törvény értelmében fogalmaztattak és mely egyletek kizárólagosan csak betegsegélyezéssel foglalkoznak.

Ezen törvény értelmében az eddigi „Pécsi kereskedő ifjak betegsegélyező és önképző egylete” átalakul „Pécsi kereskedelmi alkalmazottak betegpénztárává” és lehetővé teszi a kereskedelmi ifjuságnak, hogy külön pénztárat tartva fenn, megbetegedés esetén kivételes elhelyezést és a betegeknek egyéb kedvezményeket nyújtson.

Az egylet ilyen átalakítása azért történt, hogy az egylet szerzett vagyonát a kereskedelmi egylet részére megmentsék,

mert ha az egylet újja nem alakul, az eddigi kereskedelmi egylet vagyona a törvény értelmében a kerületi pénztárba megy át.

Hogy tehát az egylet átalakul és ez egyakarattal történik, ez okvetetlenül helyes; de mi történik majd az önképzéssel? Azon ifjuság, mely a kereskedelmi pályára lép, az iskolákat oly korban hagyja el, mely az önképzést nagyon is szükségessé teszi és ha tekintetbe vesszük, hogy a kereskedelmi alkalmazottak kora reggeltől naponta késő estig hivatásuknak élnek, jogosan kérdezzük, hogy tulajdonképpen hol és mikor képezze ki magukat az ily alkalmazottak?

A fin de siècle korszelleme már a munkásembernél is a műveltség egy bizonyos fokát tételezi föl; mennyivel jogosabban követelhető tehát, hogy az ifju kereskedő, ki a társadalom minden rétegeivel közvetlen és mindig érintkezésben áll, elsajátíthassa magának azon ismereteket, melyekre okvetetlenül szüksége van, ha használható kereskedelmi alkalmazott akar lenni.

Külföldön a kereskedelmi osztály a társadalomban az első helyet foglalja el. Ha ennek az okát keressük, arról győződünk meg, hogy a külföldi kereskedők osztálya kivétel nélkül intelligensebb elemekből csoportosul össze, mint nálunk. És e különbség csupán egy ferde fölfogás miatt van. Nálunk, ha a fiu rosz, ostoba vagy az iskolából kidobatik, odaadják valami üzletbe, hogy legyen belőle kereskedő. Külföldön pedig, ha fiunál éles észbeli te-

hetséget sejtene, ha jól tanul, azt mondják: jó kereskedő lesz belőle! Csupán kis nézeteltérés az egész.

Hogy tehát a hibát némileg kijavítsuk; hogy serdülő kereskedőinknek alkalmat nyujtsunk arra, hogy az estéket és szabad órákat olvasással, tanulással vagy társalgással töltsék el: kell részükre helyet és alkalmat adni, hol összejöjjenek, hogy közös érintkezés útján megszokják az illemes magatartást, rutint szerezzenek a társaságban, a könyvtár és a lapok használata, fölolvadások hallgatása, sőt irodalmi önműködés által pedig szellemileg fejlődhessenek úgy, hogy ha kilépnek az élet pódiumára, edzett észszel és részben intellektuális műveltséggel kezdhessék meg a harcot a kenyérért.

Azért tehát, míg egyrészt örömmel látjuk az itteni intéző körök gondoskodását arról, hogy alkalmazottjaikat a jövőben megbetegedés esetén kivételes ápolásban fogják részesíteni; addig másrészt reméljük, hogy a most megszüntetett önképzés szükségességét belátják és az átalakulás által megmentett egyleti vagyont csupán e czélra fogják használni.

A helyesen fogalmazott alapszabályok révén létesítendő „Kereskedők társasköre” ezen hiányt minden tekintetben pótolni fogja; ez alkalmat nyújt az ifjuságnak az összejövetelre, sőt az idősebb kereskedőknek is találkozási helyévé lehetne, mivelhogy a „princzipálisok” eddig egy ily czélszerű hely hiánya miatt minden

A „Pécsi Figyelő” tárczája.

Vihar.

Ezt is szeretem, asszonyom, de nem úgy mint őt. Miskép. Önért küzdök, keresem a helyet, időt, alkalmat, hogy lássam selymes haját, búbajos arczát, örökké mosolygó szemeit, hogy halljam csengő szavát, hogy csókjaimmal elhalmozom kis fehér kezét, mely csak sujtani tudott engem. Ön után eped a lelkem, a vihar után nem.

De ha váratlanul, hirtelen megjelen, ha kitör tomboló erővel, ha arczomba csapja a hideg esőt, ha jéghideg ujjával szétzilálja fűrtelmeim: megremeg lelkem a gyönyörűségtől és örülök jöttének. És érzem, a mint lassankint lecsillapul, lecsendesedik az a másik vihar, mely itt benn dül ebben a lázas szivben s fölveri, korbácsolja a hullámokat, hogy már már hajótöréstől kell tartanom. A külső vihar lecsendesíti a belsőt. Ez a hasonszenvi gyógymód, a homoeopathia. Fájdalmat gyógyít a fájdalom, kint a kín.

Nem új ez, asszonyom. Hogy néha esendesebb órákban régi költők és bölcselők százados, ezeréves munkáit lapozgatom, nyomára akadok annak, hogy ők ismerték a homoeopathiát. Ime itt is egy mondat az öreg Dionysius Catotól: „Dolor est medicina doloris...”

Szeretem a vihart, mert azt ad, a mit ön

nem adhat: békét, megnyugvást. Logikailag lehetetlen ez, de tényleg így van. Mert a bonczoló ész előtt sokszor nem állhat meg az, a mi valóságban létezik. És fordítva. Gyakran nincs meg a valóságban az, a minek a gondolkodás törvényei szerint meg kellene lenni. Minden tudomány csal. A számoknak sem hiszek. Még kevésbé a lélektannak.

Nagy okom van rá, asszonyom. Önnek köszönhetem a fölvilágosodást, megnyíltát szememnek. Összevettem szavait, azokat az édes, boldogító szokat tetteivel, bonczoltam szerelmét, elemeztem csókját, ölelését és vizsgálódásaim eredménye az volt, a mit ajka is mondott: hogy ön szeret engem.

Megfigyeltem szerelmének minden egyes fázisát, szülőkeit, élettüneteit, fejlődését, s hogy levonjam belőle a következtetést, összeállítottam szigorú tárgyilagossággal a syllogismust. Aggódo gonddal ügyeltem arra, hogy az három, egymásnak alárendelhető fogalom kapcsolatából álljon, nagy óvatossággal megcsináltam a propositio majort, a propositio minort s elkerültem mindent, mi által az okoskodás hamissá válhatott volna. Ennek lehetősége ki volt zárva. Aztán levontam a conclusiot. Azt mondta ez is, a mit ajka: hogy ön szeret engem.

Aztán az inductiohoz folyamodtam. Vajjon a jövőben is fog-e szeretni? Összeállítottam az eddigi tapasztalatokat, kiterjesztettem a fogalmazott törvényt azonos és ugyanazon körülmények közt jelentkező tényekre, hogy a végered-

mény ne legyen hamis. Fogalmat fogalomhoz, gondolatot gondolatához fűztem, ügyelve arra, hogy egyik a másikból folyjon, s még paradoxon se legyen köztük. A gondolatlánc teljes volt, nem hiányzott belőle egyetlen láncszem. Az eredmény nem csalhatott. Mit mondott ez? Azt, a mit az ön ajka asszonyom: hogy ön engem a sűrű fog szeretni.

Aztán elővettem a matematikát. Azt mondják, ez csalhatatlan. Rideg számokkal dolgoztam. Szerelmünk ekkor és ekkor kezdődött. Az első hat hónapban nőtt. A második hat hónapban ugyanazon arányban nőtt. A harmadik hat hónapban szintén. Hát továbbra mi lesz? Összeállítottam az egyenletet. Az eredmény azt mondta, a mit az ön ajka: hogy ön a végső határig, a sűrű fog engem szeretni.

És ezt mondta a physiologia, a physika, a chemia is. Mind, mind... Napnál világosabb volt, hogy ön szeret engem. A tudomány csalhatatlanul kimutatta.

Aztán még egyszer elővettem a logikát. Föltettem a hypothesis: Ha ön nem szeret engem... Asszonyom, nem volt ez hypothesis!

A physika, a physiologia, a chemia, a matematika, a psychologia, a logika, mind, mind megcsalt engem. Csupa nőnemű szó; nem csoda, ha tette... Az ön nagyszerelme elszállt, mint a virágillat, a láng lelohadt és elaludt, s csak a hideg, szürke hamu maradt hátra. Talán ettől látom olyan szürkének a világot.

És azóta olyan sivár, olyan rideg a lel-

szabad idejüket a kávéházban a kártyaasztal mellett ütötték agyon.

Ajánljuk tehát a mérvadó köröknek, hogy a „kaszinó” vagy „társaskör” megalakításának eszméjével foglalkozzanak; az ifjuságnak pedig, hogy a csütörtökön tartandó közgyűlésen minél nagyobb számmal vegyen részt, hogy az új betegpénztár végre megalakulhasson.

Nagy Sándor.

HIREK.

A kolera közeledése.

Jobb félni, mint megijedni; s azért jól teszik a lapok, hogy napról napra részletes képét adják a kolera pusztításainak, legalább fölrázzák közönyéből a mi indolens közönségünket, mely még ma sem fogja föl teljes komolysággal a helyzetet. Részünkről nem fogunk elhallgatni semmi körülményt vagy esetet, mely legyen akár megrémítő is — nem tartván helyesnek titkolózni a veszélylyel, mikor azt jobb látni, hogy tudjuk: mekkorával van dolgunk. Annak a kiméletes fölfogásnak, hogy a közönséget nem szabad ok nélkül megijeszteni — nálunk nincs értelme; a mi publikumunk megérdemli, hogy folyton ki legyen téve a rémületnek, mert különben a közegészségügyi intézkedéseknek semmi foganatjuk. Nálunk nem ok nélkül ijesztgetjük a közönséget, — szomorúan tapasztaltuk a tifuszjárvány alatt — mely oly semmibe veszi a köztisztaság és egészség érdekében kiadott szigorú (?) rendeleteket, hogy például a majdnem fejvesztés terhe alatt fogatosítandó dezinficiálás elrendelése óta a kereskedésekben alig fogyott el néhány kilogramm karbolsav vagy gálicz. A kiküldött orvosok borzalmat keltő hanyagságot konstatálnak mindentelé. A házigazdák nagyon kis perzentje teszi meg a kötelességét, legtöbbször olcsó áron szeret kibujni a teher alól s a vörös színű karbolport veszi, holott ez nem sokat ér, s a belügyminiszter egyik rendelete értelmében — ha valaki ilyen porral dezinficiál — a rendőrorvosok ezt nem tekintik dezinficiálásnak s az illetőt megbüntetés végett bejelentik. Elő hát a kar-

bolsavval, gáliczoldattal, mészoldattal, sеп-роvel, vízzel, s tessék ragyogó tisztaságot teremteni, különben minket is megtizedel a kolera, a kiket még meghagyott a tifusz.

*

A kolera terjedése úgy a belügyminisztériumot, mint a kereskedelemügyi minisztériumot arra bírta, hogy lehetőleg megtegyék mindamaz intézkedéseket, melyek a kolera-veszélynek az ország területéről való elhárítása szempontjából szükségesek voltak. A két minisztérium eddigi főbb rendelkezései a következők:

Julius 1-én bocsátották ki az általános köztisztaság megőrzésére célzó rendeletet, mely a levegőnek, tutajnak, víznek minden fertőzéstől való megóvására, a tápláló és élelmi szerekeknek egészségrendőri fölügyeletére stb. irányul.

Jul. 4-én és 11-én rendelték el a dunai hajók és a vasutak tisztántartását, fertőztelenítését és ugyanott az orvosi fölügyelet gyakorlását.

Jul. 13-án eltiltották a rongy, ócskaruha stb. behozatalát.

A jul. 18-iki rendelettel történt intézkedés az orosz dunai kikötőkből jövő hajóknak 7 napi megfigyelése, az oláh kikötőkből érkező hajóknak egészségügyi megvizsgálása a tekintetében is.

Jul. 15-én bocsátotta ki a belügyminisztérium mindenre kiterjedő és a lapok által is közölt 53061. sz. kolerarendeletét.

Jul. 22-én beszüntették a közvetlen vasuti kocsik járatását Predealon, Verciorován Zimonyon át és az utasokat egészségügyi megvizsgálás alá vonták. Az aldunai hajókat és romorqueurókat csak Orsovaig bocsátják, az utasokat pedig szintén orvosi vizsgálat alá vetik; ellenben az uszályhajók 3 napi veszteglés és azok személyzete orvosi vizsgálat alatt állanak Orsován, illetőleg Drenkován. Betiltották azonfölül a kaviár, halak, gyümölcs, zöldség, friss halnemek, bőrök és egyéb állati termények behozatalát.

S végre most, midőn a kolera Hamburgban is jelentkezett, bárha Galicz, Bukovina és a tőszomszéd területek kolera mentesek, mégis intézkedett a két minisztérium, hogy nemcsak az orosz, hanem a Galicziából, Bukovinából és Németországból jövő utasokat is az ország határán és pedig a 4 vasuti betörő állomáson (Csáca, Orló, Lupkov, Volóc), nemkülönb a bevezető összes közutakon orvosilag megfigyeljék, letelepedési helyükön pedig 5 napig figyelemmel kísérjék. A 4 vasuti vonalon a közvetlen személykocsik beszüntetése mellett a vasuti személyzetet minden gyanus eset bejelentésére és előrejelzésére utasították, va-

lamint gondoskodás történt, hogy a gyanusakat kellő kezelésben részesítsék. A csendőrség is utasítást kapott, hogy a közutakon, mint a hegyi ösvényeken az utasokat szintén figyelemmel kísérje és az egészségügyi hatóságoknak jelentést tegyen.

A vasuti gőcpontokon, névszerint Kassán, Sátoraljaújhelyen, Battyun, szintén elrendelték az egészségügyi megfigyelést.

Használt fehérneműek, ruhák, élelmiczkék és egyéb, a kolera behurcolására alkalmas áruk behozatalát Hamburgból és Altonából távirati uton tiltották meg.

Mindezek pontos végrehajtását a részben permanenciába helyezett hatósági közegek segítségével szigorúan ellenőrzik.

— (A 23. ezred bevonulása.) Látványosságuk is érdekes volt a 23. ezred megérkezése és bevonulása Pécs városába. A badenbadeni I. Lajos Vilmos örgróf nevét viselő, s zombori fiukból sorozott ezred Budapestről jött le a pécsi gyakorlatokra. Egy hét óta masiroznak a gyerekek a Duna mellékén vezető országuton, s Tolnamegyén át jutottak el szombaton Pécsváradra, ahol megpihentek s vasárnap reggel 5 órakor indult el az ezred s a vele jött 3 fél-üteg tüzérség Pécsváradról Pécs felé. A helyben állomásozó tisztikar lóháton az ezred elé lovagolt a mohácsi és pécsvárad országot elágazásáig, s ugyanide jött ki az 52. gy. ezred zenekara is. Kilencz órára megérkezett a csapat s a tisztikar kölcsönös üdvözlése után két zenekarral vonult be a városba. Elő jött a helybeli tisztikar lóháton, utánok jött az utász csapat, a 23. ezred zenekara, aztán az ezred egy zászlóaljja a zászlóval, élén az ezred parancsnokával. E csapat és a hátul jövő 3 zászlóalj közé ékelve jött a 3 fél-üteg tüzérség 12 ágyuval. A tüzérséget egy zászlóalj követte, aztán az 52. gy. ezred zenekara következett, mely a második félezred 2 zászlóaljának fujta a buzditó indulókat. Ezek után következtek a szekeresek (egy szakasz), majd ezek s a tüzérség tartaléklovai vezetéken, a markotányos kocsik, s egész sora a kirendelt pécsvárad forspontoknak, melyek a legénység máháját s az ezred egyéb szükségleteit hozták; végül egy tiszt vezetése alatt jött a hátvéd s még utóbb annak egy patrolja. A legénység elég jó kondícióban érkezett meg. Egy részét a belvárosi fiúiskolába, a többit a szigeti külvárosi népiskolába s a káptalani magtár-épületbe helyezték el.

— (Blaskovich István) kir. ítélő tábla elnök szünideje letelven, augusztus 28-án Pécsre

kem. Nincs már mit megfigyelnie, mit vizsgálnia. Az ön szerelme meghalt, nem létezik. A nem létezőt vizsgálni a metaphysika föladata; én nem vagyok metaphysikus.

És most vergődik a szívem, mint a súlyosan megbezett nemesvad, mely nem tud meghalni. S abba az ürbe, melyet az elszállt boldogság hagyott hátra, befészkelte magát az örökös harc, a vihar. Ha ön eszembe jut — s mikor nem jut eszembe? — háborogni kezd föl-szine a szívnek mint a viharverte tenger. Megkezdődik a harc. Fájdalom, szégyen, méltatlankodás, harag, önvád és az az elpusztíthatatlan, szívós életű szerelem — mind, mind ébred és egymásra zúdul, mint a kiehéztetett farkascsorda. Aztán, mert az ádáz csatanak kicsiny tér az a szűk sarok itt benn ebben a megkínzott szívben, átmeleg, kiterjeszkedik az idegekre is. Érzem, amint idegről idegre fut, mint a villamos áram, föl egész az agyvelőig.

Itt is kitör a harc. Ez már veszedelme-sebb, mert előli a gondolkodást, elszibbasztja az elmét. A sok gondolat marakodni kezd egymással. Őrült zürzavar keletkezik, s a chaosból csak egy hang hallatszik ki érhetően, tisztán — mint a vezérhang a zenekarból — a hamleti töprengés: „To be, or not to be...” Hova fog ez vezetni, asszonyom?

Aztán, ha itt belül dúl a vihar, kívül meg mosolyog a természet, ragyog a nap, dalol a madár, nyil a virág — vad düh fog el. Annak veszem ezt, a mi: gúnynak. És haragszom az

egész világra; a napra, hogy mért ragyog; a madárra, hogy mért dalol; a virágra, hogy mért nyilik; a szívemre, hogy mért tud úgy fájni. De legjobban magamra haragszom, a mért nem tudok önre haragudni. Mert öure nem haragszom. És ez nem észszertű, nem logikus. Ugy-e, hogy csal a logika, asszonyom?

De ha kinn a természetben is kitör a vihar s megindul az elemek harca, úgy érzem, hogy lassankint csillapul a belső háborgás. A mily mértékben nő a vihar, azonképen enyhül, csendesedik a belső harc, míg végre egészen elhal, lenyugszik. És mintha az a kő, vagy hal-maza a köveknek — tán a Cheops piramisa — mely ólomsúlylyal szívemen feküdt, lassankint eltűnne, s valami csodálatos, főséges csend, harmonikus béke foglalná el helyét. Kiengesztelődöm.

Ilyenkor ünnepe van szívemnek, magasztos, szent ünnepe. És ilyenkor az a nagy szerelem, melyet ön oly kevésre becsül, rajongássá, imá-dattá növekszik. Szeretnék leborulni ön előtt, asszonyom, s elhalmozni csókjaimmal kis kezét, a mért úgy megvert; hálát adni önnek a tenger büért, fájdalomért, melyet cserében kapok szerelmemért; a kegyetlenségért, melylyel kínoz; a bántó gúnnyért, melylyel illet. Mert úgy érzem ilyenkor, hogy az a bánat, a mit ön ad, száz-szor, ezerszer édesebb, mint a boldogság, mit más adhatna...

Most is vihar van készülöben. A napnyu-gati eget fekete felhőgomoly borítja. A felhők

széle világos és egyre változik. Majd csipkés, majd gömbölyű, majd bizarr, fantasztikus alakokat mutat. Egy-egy felhő elszakad a többitől s tovább iramodik. Társakkal egyesül. Örökös mozgás. Néha villámsugár fut át a sötét mezőn. Olyan ez, mintha az éjbe borult elmében fölvil-lan egy tiszta gondolat. Csak másodperczig tart. Utána megint sötét lesz. Aztán hallatszik a tá-voli mennydörgés. Halk, mély, szakadozott mor-mogás.

A nyugati vihar heves szokott lenni. A természettudós okát tudja adni. Arra nagy ten-gerek vannak. Ott képződik a felhő, szülőanyja, életadója a viharnek.

A fecskék oly mélyen repülnek, hogy szár-nyaikkal a föld porát söprik. Egy-egy szélroham jó s megrázza a rózsabokrot, hogy virágairól mind földre hull a szirm. Aztán viszi magával a szirmokat a levegőben. A rohamok ismétlőd-nek, hevesebbek lesznek. Mi ez? A physikus meg tudja mondani. Légáramlat, összesűrített levegő, mit a felhő maga előtt tol. Ha enyhe, a neve: szellő, ha másodperczenkint kétszáz méternél többet halad: szél, ha négyszáz méter-nél sebesebb: vihar, ha ennél is gyorsabb: orkán, mely házakat dönt le, fákat tép ki.

A szél egyre hevesebb lesz. A faágak haj-longanak, a levelek örökös mozgásban, rezgés-ben vannak. A dörgés moraja is közeledik. Nincs maradásom a fülledt levegőjű szobában. Valami úgy vonz, hí. Vágyom az elemek harcába, ki a csatazajba. Megyek.

érkezett s az napon a kir. ítélőtábla vezetését a távozó elnökhelyettesétől átvette s a kezelő-hivatalokat megvizsgálta. Másnap, 29-edikén a plenumban már ő elnökölt, mely után a tanácsok megkezdték működésüket. A táblabírák közül e hó 28-adika óta ismét működnek: Kisfaludy Imre, Pilch Antal, Tóttósy Béla, Graff Károly, Bócz Alajos, Tolnai Antal, Pulez Imre és Babits Mihály. Szabadságon vannak még: Gruber Gusztáv, Zsaborcsy Ferencz, Lukács Adolf, Daempfi Sándor dr. és Váry Gyula.

— **(A város új tiszti főorvosa.)**

A főispán tegnapi kelettel nevezte ki Czirer Elek dr. kerületi orvost városi főorvossá, s ugyanekkor Tolnai Vilmos drt kerületi orvossá.

— **(Szabályrendeletek.)**

A Pécsi Figyelő folyton hangoztat egy-egy szükségletet, melyek kielégítéséről a hatóság még nem gondoskodott, avagy a melyekre vonatkozó már meglévő intézkedések hiányosak. Jóakaratu fől-szólásainkat tanács és rendőrség egyaránt rendszeren tanulmány tárgyává teszi — lévén ezek a fől-szólások elvégre is a közönség szavai. A rendőrség most a hiányos köztisztasági szabályrendelet átalakításán dolgozik s beleveszi az általunk nemrég hangoztatott paragrafust is a szobáknak az utca felől való tisztogatására vonatkozólag. Megérjük hát, hogy ezentúl nem fogják a fejünkre rázni a portörölő rongyokat. Ezenkívül új szabályrendeletet tervez a fali hirdetések rendezése tárgyában is, melyet a Pécsi Figyelő szintén többször sürgetett. Ez ügyben most különféle városok rendszerét tanulmányozzák s hihető, hogy a legalkalmasabbat választják ki, nehogy ellenkező esetben megint egy félintézkedéssel gyűljék meg a bajunk.

— **(A hadgyakorlatok)** Pécsen tulajdonképpen tegnap vették kezdetüket, ekkor lépett ugyanis akcióba az 52. és 23. gy. ezredből alakított dandár, mely a beosztott tüzérséggel és huszársággal most a brigádgyakorlatokat végzi. A gyakorlat alatt a munkaprogramm beosztása olyan, hogy minden két napig tartó gyakorlat után egy napi pihenőt kap a legénység. A nagy hadgyakorlatok idejére térparancsnokságot is állítottak fől Pécsen, melyet Kohl őrnagy vezet, ki mellé Geyer főhadnagy osztott be.

— **(Széna, szalma és tüzelőfa a pécsi csapatok számára.)** A pécsi hadgyakorlatokat lehetőleg háboruszerűleg fogják végezni s azért a csapatok nem visznek magukkal előre beszerzett szénát, szalmát és tüzelőfát, hanem olyan helyeken, ahol éjjelre megszállnak, a lakosságtól készpénzen vásárolják. A hadtestparancsnokság értesítette is a törvényhatóság-

kat, hogy a lakosságot e körülményre figyelmeztessék, hogy a kőszékek ez anyagokat készen tartásuk, — nem tudhatván előre, hogy mely helyeken fognak megszállni a csapatok. A pécsi lakosságot a város dobszóval hívja fől, hogy a kinek a főtjelzett anyagok készletben vannak, a készletet a szállásbiztosi hivatalban jelentsék be. Szükség lesz tovább 490 kétfogatu előfogatra, melyek a máhát és élelmi czikkeket szállítják. E fogatokat Pécsvárosa a megyével közösen megállapodva rendelik ki. A katonai kincstár minden előfogat után naponta 2 frt 80 krajczárt fizet s azonkívül a hadügyminisztérium elrendelte, hogy a fuvarosok és lovaik természetben szolgáltatandó ellátásban részesíttessenek.

— **(Lajos napja Siklóson.)** Augusztus 24 én este Siklóson az ottani egyletek és körök táncmulatságot rendeztek, ezzel ülvén meg Kossuth nevenapját. Az estély, mint minden évben, kitünően sikerült és nagyon látogatott volt. A siklósi függetlenségi párt szeptember 4 én értekezetre gyűl össze, melyen megállapítják a Kossuth születésnapjának 90-edik évfordulóján rendezendő ünnepeket.

— **(A külvárosi egyesült takarékpénztár,)** melynek igazgatója: Peitler Imre nemrég elhunyt, a napokban Miklós István pécsi ügyvédet választotta meg ideiglenes minőségű igazgatójává.

— **(Nemzeti zászló a kaszárnyákon.)** A honvédelmi miniszter, ki nemrég dühösen védte a fekete-sárga zászlót a honvédek kaszárnyáin, most elrendelte, hogy a honvédek laktanyáira hazafias ünnepek alkalmával nemzeti lobogót tűzzenek ki.

— **(Somogyi szintársulatát)** Kaposvárott változatos partfogásban részesíti a közönség. Az új darabokra, különösen ha operettek, telt házak vannak, ellenben a drámát, ha új is, nem szereti a kaposvári közönség. A közönség kedvenceivé lettek: Kalmár Piroska, Kálai Lujza, Kocsis Etel, Balla Kálmán, Dezséri Gyula (régi kedvenc) s Holéczy Ilona.

— **(A helybeli r. k. főgimnáziumnál a beiratások)** f. é. szept. hó 1., 2., 3-án d. e. 8—12 óráig történnék. Minden tanuló a főlvételt személyesen — és pedig szülei vagy ezek megbizottja kíséretében — tartozik megjelenni az igazgatónál, ki a főlvételt és azután az osztályfőnököknél, kik a beiratást eszközlik. A beirási- és tandíj, valamint egyéb díjak (francia, gyorsírás stb.) az igazgatónál való jelentkezés előtt az igazgatói lakás nagyszobájában fizetendők le. A beirási díj 3 forint, az ifjusági könyvtárra 1 frt. Ezt a 4 forintot senkinek sem engedik el. A tandíj 16 forint, mely két részletben: a tanév elején és a második időszak kezdetén fizetendő. Szegény, jöviseletű tanulók és kiknek legfőljebb egy elég-

ségesük van, a tanintézet főtartójához, a zirczi apát Ö Nagyméltóságához, tandíj elengedésért folyamodhatnak, s folyamodványukat a beirás alkalmával az igazgatónál benyújthatják. Azon tanuló, ki először lép az intézetbe az első fél évi tandíj elengedésért nem folyamodhatik. A francia nyelv tanításáért egész évre 10, a gyorsírás és szabadkézi rajz tanításáért 5—5 frt. külön fizetendő. Az ének tanításért külön díj nem jár. Az első osztályba szept. 1-én csak pécsi születésű s r. kath. vallásu tanuló vétetik fől; 2-án vidéki is, s 3-án bármely illetőségű és vallásu, míg a tanulók száma osztályonként a törvény által előirt 60-at meg nem üti. Azon tanuló, kik a mult isk. évben a tanintézetnek növendékei nem voltak, a beiratáskor isk. bizonyítványuk mellett keresztelő levelüket, illetőleg születési bizonyítványukat és újra oltási igazolványukat mulhatlanul tartoznak az igazgatónak bemutatni. Azon tanuló, kik reál — vagy polgári iskolából gimnáziumba akarnak át menni, kötelesek főlvételi vizsgálatot tenni azon tárgyakból, melyek a gimnázium megfelelő osztályában kötelezők, s amott nem adattak elő. Ezen vizsgálatra 10 frt. előleges lefizetése mellett már f. é. augusztus 30., 31-én s esetleg a beirási napokon délután 3 óra után jelentkezhetnek az igazgatónál. Az ötödik osztályba lépő tanulóknak szülője vagy gyámja köteles kijelenteni az igazgatónál, vajjon fia, illetve gyámoltja az 1890. évi XXX. t.-cz. értelmében a görög nyelvet, vagy idézett t.-cz. által meghatározott más tárgyakat fogja-e tanulni? A főlvételi-, pótló- és javító-vizsgálatok f. évi augusztus 30. és 31-én tartatnak meg, a magánvizsgálatok pedig f. é. szept. 5. és 6-ik napján.

— **(A katonák kimélése.)** A nagy hőség arra indította a hadtestparancsnokságot, hogy rendeletet adjon ki a katonaság kimélése érdekében. E parancs szerint a gyakorlatokat a kora reggeli órákban kell végezni s 10 órán túl nem szabad a legénységet a forróságban gyakoroltatni. Ez a rendelet azonban már alighanem eső után köpönyeg. Az eddigi hőség, mely mindenféle óriási áldozatokat szedett a legénység soraiból, s egyes ezredeket valóságos megfélemlítéssel, valóságos féltéssel meg fog szűnni. Akkor kellett volna ezt a parancsot kiadni, mikor még a hőség előreláthatólag fokozódni kezdett, akkor nem pusztult volna el annyi ember, mint akár egy kis hadjárat alatt. De hát a hadseregnél előbb gondoskodni a lovagról s csak aztán az emberekről.

— **(Hadgyakorlatok Kaposvár környékén.)** Amely napon a 23-ik gy. ezred Pécsre vonult be, azon nap estéjén vonult be a 32-ik (Mária Terézia) gy. ezred Kaposvárra. Az ezred szintén Budapestről indult el gyalog s ez az ezred szenvedett legtöbbet az elmúlt na-

Az utcán alig látok embert. Ezek is sietnek a közelgő vihar elől biztos helyre. Csodálkozva néznek rám. Úgy vélem, arczomra van írva, hogy gyönyörűséget találok a vihar tombolásában. Különcznek tartanak. Pedig ők azok. A többség a különcz, nem a kisebbség.

Egyes nagy esőcseppek hullnak kopogva a kövezetre. Az utca immár egészen néptelen. Olyan különös ez. Mintha elhagyott, magányos éjjel volna — világos nappal.

A város parkjába érek. A fák koronája mélyen meghajlik. Galytörmelék, levél borítja az utat. A dóm tornyai közt süvölt a szél. Az ablakréseken át látom, mint inognak a harangok. Csodálkozom azon, hogy meg nem kondulnak. Ha már itt benn a városban ily nagyszertű a vihar, milyen lehet akkor kinn a szabad természetben! Megfordulok s megyek kifelé, a szabadba.

Az ön ablakai mellett megyek el. A redők le vannak zárva. Ön fél a vihartól, még jobban a villámlástól. Bizonyára besötétítette a szobát, hogy ne lássa czikázását. Pedig szép az, asszonyom, és nincs oly veszélyes, mint az ön szemecinek sugara...

Lassankint elmarad mögöttem a város, az eső elállt, a vihar ereje mintha csillapult volna. De ez csak perczekig tart. Fegyverszünet, mely alatt új erőt gyűjt a harcra. És csakugyan, mire odaérek a köves hegyi útra, újból kitör teljes erővel a szélvihar.

Az út két szélén bokrok állnak: ág-bogas licium, vadrózsa, orgona és körisfa, galagonya

és tövises száru kővény. Minden levél lázasan reszket; nincs nyugvása egy másodperczig. Törött ágak, galyak, levelek borítják az utat. A szél tovasöpri. Itt ott egy bogár, rovar hullája fekszik; helyenkint egy virágbimbó, mit idő előtt tépett le a vihar; egy kinyílt virág, melyet élete nyárszakában ért a halál. Az egyik bokor alatt, félig elfüdvé a lehullt levelektől hever egy madár holtteste. Mit vétettek ezek, hogy halállal kellett bünhödniök? Aztán nevetjük a törököt, amért fatalista és hisz a praedestinatióban...

A szél oly heves, hogy csak nagy erőlködéssel tudok előre menni. És midőn fölfelé haladok a keskeny úton, mélyen meghajolnak előttem a bokrok. Mintha üdvözlőnének engem, az embert, a teremtes koronáját. Vagy tán a harag kifejezése ez, a mért most ide tévedtem közéjük, a mért háborgatni merem őket? Néme-lyik hevesen megrázkódik a viharban, egyes ágak mintha fenyegetve intenének felém.

Ez az örökös szélzúgás, vitustáncz, levélzörgés jól esik az én lelkemnek. Érzem, amint szívemet megint egészen eltölti az ön képe, asszonyom. Kezdődik az ünnepe. Kiengesztelődöm.

Pedig a mit magam körül látok, az csak fájhat, elszomoríthat. A pusztulás, az enyészet képe. Hogy tovább megyek, lábam megbotlik valamiben. Egy madárfészket vert le a vihar. Csinos, gömbölyű fészkek, remeke a madár-építésznek. Kívül galy és fonadék, belül puha toll. Egyik sarkában kis keke-zöld, barnapettyes tojás fekszik. A többi nincs ott, azokat tovább sodorta a szél. Megállapítom: az erdei pinty

tojása, a fringilla caelebs-é. A zoologusnak ennyi elég, de én költő vagyok. Hogy sirhat most az anyamadár fészke földültán, tojásai elvesztén... Hogy elszorul majd kicsiny szive a kintől, ha a vihar elvonultával előbujik ideiglenes rejtekéből és nem találja otthonát... Hát nemesak az ember született szenvedésre, fájdalomra, hanem az állat s a viharverte, megtépett, virágfosztott növény is? Oh Schopenhauer milyen nagy vagy te!

A vihar lassankint veszt erejéből. Kitombolta magát. Megfordulok és megyek visszafelé. Egy nagy madár repül előttem s lassan leereszkedik egy jegenyefára. Hatalmas, szépen kifejldött vércse. Veszedelme a kisebb madaraknak. Az, a mi nekünk a sas. De nem az aquila fulva, hanem a kétfejű, mely sárga alapra feketén van festve...

Hogy haza érek, a vihar egészen lecsendesedett. A szél elállt, a nap újra ragyog. Kezdődik már az a másik vihar, a belső, a hevesebb. Lángra lobban újra a pokoli tűz, melynek üszkét ön dobta szívembe, asszonyom.

Vajjon ajkára ül-e majd újra az a megszokott, finom mosoly, ha illatos szobájában kíváncsian olvassa e lázas tárczát: üzenetemet? Vihar ez is, asszonyom, az ész, az elme vihara.

Hogy lecsendesíthetné ön ezt a vihart egyetlen szavával, mint hajdan az Üdvözítő — emlékszik-e rá a bibliából? — lecsendesíté a háborgó tengert!...

Zoltán Vilmos.

pok forrósága miatt, mely több halálesetet is okozott a legénység soraiban. Az érkező ezred elé kivonult a Kaposvárattól levő katonaság és a két csapat Somodor körül útközébe is bocsátkozott, mely után Répáson táborot vertek és pihenőt tartottak; este felé pedig zeneszóval bevonultak Kaposvárra.

— **(A 23. gy. ezred halottjai.)** A vasárnap vig zenével bevonuló ezrednek utközben halottjai is voltak. Mikor az ezred Duna-földváron átvonult, egy Fabik nevű közlegény betegnek jelentette magát; de nem hittek neki. Azt hitték, hogy szimulál s főlebbvalója büntetésből kikötötte. (A kikötés tudunkkal újabban tiltva van. — A szerk.) Másnap a legény ismét jelentkezett, hogy a rettentő melegben nem tud tovább gyalogolni. Megint csak szimulálóknak mondták s újabb büntetésre ítélték. A szerencsétlen erre kétségbeesésében szíven lötte magát. Két másik baka pedig a többiek szeme láttára fulladt a Dunába, s nagy a gyanu, hogy a szerencsétlenek önként vetették magukat a hullámok közé.

— **(Düledező ház.)** Nem tudjuk, kinek hanyagságát korholjuk jobban: a hatóságát e vagy annak a Papnövelde-utca 49. sz. háznak a gazdájaét-e, aki a tavalyi vihar óta egy téglyányit sem igazított a dült tetejű házában. Tavaly nyáron óriási szélvihar dühöngött a város fölött és több házat alaposan megrongált; de egyet se annyira, mint az előbb említett házat, melynek utcái tűzfalat kidöntötte, amitől az egész szűtte alkotmány összeroskadt. Különben is az egész ház nagyon gyanus viselkedést mutat, az utcái frontja is kifelé készül: és ez a ház tavaly nyár óta így áll — veszélyeztetve az arra járók életét, sőt a bennlakókéit is; mert az a legkülönösebb, hogy a rendőrség megtűri, hogy ebben a roskadozó viskóban, mely a tél alatt bizonyára még jobban meggyengült, emberek lakjanak.

— **(Az 52. gy.-ezred kaposvári zászlóalja)** valószínűleg még az ősszel Pécsre vonul vissza az ezred törzséhez az új kaszárnyába. Helyébe Kaposvárra — hír szerint — a 24-ik vadászzászlóaljat helyezik.

— **(Halálozás.)** Majorossy Imre városi főjegyző köztisztviselőben álló családját ismét súlyos csapás érte a napokban. Kis, 3 éves fiuk, Bereczike halt meg e hó 28-án d. u. 5 órakor difteritisben. — Mikics János f. hó 26-án életének 57 és boldog házasságának 34 ik évében hosszas szenvedés után elhunyt.

— **(Elveszett tárgyak.)** Lepecsételt ajánlott levélben egy szegénységi és egy orvosi bizonyítvány és 1 folyamodvány. — Egy 100 frt értékű aranygyűrű. Megtalálójá 10 frt jutalmat kap. Átadhatók a rendőrbiztosi hivatalban.

— **(Zrinyi Miklós ünnep Szigetvárott.)** A szigetvári olvasó egyesület Zrinyi Miklós hős elestének 326-ik évfordulója alkalmával szeptember hó 6-án az egyesület helyiségeiben tombolával egybekötött táncestetélyt (!) rendez. Tavaly már tettünk megjegyzést a Zrinyi emlékének rendezendő ünnepély ilyen módjára; hanem a rendezőség nem osztozik a mi véleményünkben s azzal felel, hogy a megíró aláírja ilyen reklám fölkiáltásokat bigyesztett: „Látványosságok! Barnum-muzeum! — Világ Panoráma! — Tűzijáték! — Szegény Zrinyi! hát a te dicsőséged ünneplésére csak úgy megy el a szigetvári közönség, ha Barnum-muzeummal csalogatják.

— **(A pécsi fiakkerosok)** a katonaság összpontosítását a saját előnyükre ki akarják zsákmányolni. Már napok óta fennen hirdetik, hogy most az ő szüretjük következik. A városi menetdíjak azonban megmaradnak úgy, amint azt a rendőri hivatal megállapította és amint ezt a kocsiokban található árukijszabásban mindenki elolvashatja. Ezen nem változtathat egy fiakkeros sem. De a városon kívüli, eddig is alku tárgyát képező menetek díja már emelhető tetszés szerint és nem is lehet csodálni, ha majd jó borsos árakat kérnek.

— **(Kigyúlt kátrány.)** Szombaton délelőtt jelentéktelen tűz riasztotta ki a tűzoltóságot. A Rath-féle telepen Zellerin munkásai kátrányt olvasztottak s egy segédmunkás ügyetlensége miatt a tégelyekben olvasztott kátrány kigyúlt s a tűz a fabódét, melyben az olvasztás történt, elhamvasztotta. A tűzoltóság a tüzet gyorsan elnyomta. A kár nem haladja meg a 100 frtot.

— **(Nyári sipkák a hadseregénél.)** Az ideai hadgyakorlatok tragikus eseményei újra

megecsesítették azt a tapasztalást, hogy a nap-szurásnak legfőbb szövetségese az a sipka, melyet a mi katonáink viselnek. Vastag, durva nadrágposztóból készült, ki is van erősen bélelve s minden oldalról simul a fejhez. Télen ezek megannyi jó tulajdonságok, nyáron azonban, a keserves marsok alatt valóságos kínzóeszközzé teszik a sipkát. Az izzadság, a gőz nem szabadulhat a fájból, a mi magában elég arra, hogy a katona elszédüljön. Humánus, valamint katonai szempontból is figyelemre méltó a P. Ll.-nak azon indítványa, hogy a katonák mielőbb czél-nak megfelelő nyári sipkákat kapjanak. Hogy a formája milyen legyen, az már másodrendű kérdés, de két tulajdonságának kell okvetlenül lennie: az egyik az, hogy a szemét beárnyékolja, a másik pedig, hogy a katona nyakszirtjét megvédi.

— **(Magyarország táncztanítói-nak egyesülete)** Szt. István napján alakuló közgyűlését tartotta Budapesten. A gyűlésen Herczenberger József pécsi tánczmester is jelen volt s őt az alakuló közgyűlés választmányi taggá választotta, valamint beválasztották a vizsgáló bíróságba is, mely a táncztanító jelöltek fölött lesz hivatva ítélni s azoknak mesteri oklevelet adni.

— **(Mezei károk a gyakorlatok alatt.)** A szeptemberben tartandó hadgyakorlatok alatt a földeken előállható károkról vonatkozólag a hatóság fölthívja az illető földbirtokosokat, kiknek földjein a hadgyakorlatok alkalmával károk történnek, hogy ezeket 24 óra alatt az illető ezredparancsnokságnak jelentésük be, hogy annak alapján a kárnak barátságos egyezkedés útján leendő megtérítése iránt intézkedni lehessen, Amennyiben a barátságos egyezkedés nem sikerül, az esetre vegyes bizottság küldetett ki, melyben polgári tagok: Herbert István gazd. tanácsnok, Ruvald Alajos gazd. fölügyelő és Vásárhelyi Gerő hegybiztos. Ez utóbbi esetben, t. i. mikor vegyes bizottság kiküldését kívánja valaki, a bejelentést Ruvald Alajos gazd. fölügyelőnél kell megtenni. — A hirdetés, melyből e kivonatot készítettük, úgy szól, hogy a kárt a gazda az illető ezredparancsnokságnál jelentse be, ha t. i. barátságosan egyezkedni akar. Csak hogy melyik földművesgazda ismeri az itt gyakorlatot végző ezredeket külön-külön? Kivált mikor Pécs környékén 3—4 gy.-ezred, honvéd-ezred, különféle lovasság, tüzérség fog gyakorlatot tartani. Avagy — tán a „Heeres-Organisation“-ból külön tantályamot fognak rendezni földesgazdák részére? — hogy majd megismerjük a bakák külsején, hogy melyik ezred tiporta el a szőlőjüket meg a kukoricájukat. Ez az intézkedés nagyon hiányos s arra kényszeríti a gazdákat, hogy ne barátságosan egyezkedjék ki a katonasággal, hanem kérje a vegyes-izottság kiküldését. E tekintetben különben is újból figyelmébe idézzük a gazdaközönségnek július hó 30-adi 61-edik számunkban erre vonatkozólag közlötteteket.

— **(Raád község új lelkésze.)** A felsőbaranyai ev. ref. egyházmegye Raád községében Kurucz Sándor mindszentbogárdi lelkészválasztottak meg az ottani egyház új papjának.

— **(A mohácsi vész évfordulója)** napján, e hó 29-én az útközé színhelyén épült emlékkapornában nagy számmal gyűlt össze a környék intelligenciája és a föld népe, mely minden évben hazafias kegyelettel üli meg a szerencsétlen kimenetű útközé emléknapját. Reggel 7 órakor Erdélyi Károly belvárosi káplán tartott horvát nyelven, 9 órakor Kozáry Gyula németbolyi káplán németül és végül 10 órakor Gosztonyi Jenő kurdi káplán magyarul emlékbeszédet. 11 órakor isteni tisztelet fejezte be az emlékünnepet.

— **(A pécsi izr. iskolánál)** a beiratások f. hó 30-án 31-én, valamint szeptember hó 1-én délelőtt 9—12-ig eszközöltetnek. Az iskolaév ünnepélyes megnyitása alkalmából október 4-én délelőtt 9 órakor istentisztelet lesz.

— **(A dunántúli közmívelődési-egyesület)** most adta ki első évkönyvét, melyet Porzolt Kálmán titkár szerkesztett. Az egyesület bevétele volt 32.914 frt 46 kr., kiadása volt 1572 frt 34 kr., a jelenlegi vagyon tehát 31.342 frt 12 kr. Az 50 tagu igazgatóválasztmányban Aidinger János, Perczel Miklós és Szily László; a nagyválasztmányban Aidinger János, Kardos Kálmán, Perczel Miklós, Szily László és Záray Károly dr.

vannak bent a mi embereink közül. Baranyavármegyéből örökös tagok: Baranyavármegye közönsége, Dulánszky Nándor, Pécs sz. kir. város közönsége; alapító tagok: Ajkay Béla (Kisfalud), Antal Pál (Dárda), Báuflay Simon (Pécs), Mohácsi általános takarékpénztár, Mohácsi takarékpénztár, Mohács város közönsége, Nádosy Elek, Nádosy Kálmán, Pécsi takarékpénztár, Siklós nagyközség, Siklói takarékpénztár; pártoló tagok: Bata község, Csuzaközség, Dárdai takarékpénztár, Duna-Szekes község, Engel Adolf és fia czég, Edelmayer János (Kisfalud), Grosch Vilmos (Kisfalud), Hetey István (N. Kölked), Hosszúhetény község, Molnár Márton (Pellérd), Pázsitzky Ede dr., Szigriszt Lajos; rendes tagok: Ágh Timót dr., Angyal Pál, Bakócza község, Ballassa Pál (Izsép), Bezedek község, Bisztrice község, Bitter Illés, Bogyay Pongrácz, Burján Gyula (Baranyavár), Buzássy Ábel, Csokonits Kálmán (Dáva-Szt. Iván), Darányi Ödön (Siklós), Darázs község, Dermák Pál (Dárda), Dischka Győző, Domosvay József (Kisfalud), adelheimi Dunst Károly (Baranyavár), Engeszer Miklós, Fölső-Mindszent község, Freytag Lajos (Duna-Szekes), Geiger Dezső, Godisa község, Gomborovich Mihály (Darázs), Gujovics József (Somberek), Gyenes Gyula (Pécsvárad), Hanny Imre (Raád), Hekinger István, Herczegmárok község, Horváth Ferencz, Horváth Gyula (Máts), Horváth Zoltán, Inczedy Dénes, Baross Mór (Csehi), Jellasi Károly dr. (Dárda), Jeszenszky Gyula (Mohács), Jobst Béla (Dárda), Kálmán Miksa, Kálnai Adolf, Kasza Sándor dr. (Sásd), Kaufmann Nándor, Kerese Miklós, Kissfaludy Zsiga (Főherceglak), Kletzar Lajos, Klombauer Antal (Mohács), Knapp József, Koharics József (Siklós), Koszár János, Kovács J. György (Bakócza), Krausz Adolf (Baán), Krisztanovich István (Kisfalud), Lasszata György, Lieber József (Gyód), Lipova község, Lipovicza község, Lukrits István, Magda Elek (Bikal), Mágocsvidéki takarékpénztár, Márton Márton (Németi), Mayer Béla (Dárda), Mayer József (Baán), Mayer Károly (Szederkény), Mohácsi ált. ipartestület, Mohácsi iparosok olvasóköre, Munczart Géza, Müller Antal (B. Monostor), Narancsik Lajos (Kis Köszeg), Németh Lipót (Mohács), Neumayer Miklós (Dályok), Nikolity Glizsó (Kisfalud), Pécsi ipartestület, Peitler Imre, Péter János, Porges Miksa dr., Purmann Ferencz (Baán), Rásky Mihály, Rosenzweig Lipót (Kis-Köszeg), Saaghy Vincze, Sándor Dénes (Versend), Savel Kálmán, Schell Antal (Egerágh), Sepse község, Sonnwend Frigyes dr., Sudár Gyula (Kácsfalud), Suha Rezső, Szabó Gyula (Baranyavasar), Szatina község, Szegedy Fülöp, Szikray Odó, Szikszay János, Szombathely József (Német-Bóly), Takács Jenő (Tapolca), Tarnay Károly dr. (Mohács), Trixler Károly (Mohács), Ursziny Pál (Dárda), Vadnay Szilárd dr. (Devecser), Váry Gyula, Villax József (Bakócza), Viszló község, Wrana Frigyes (Baranyavár), Zánkay Lajos. Az egyesület összes tagjai 864-et tesznek.

— **(Nincs kolera Vaiszlón.)** Schmiddeg Zsigmond dr. körorvos multkori közleményünkre azt írja nekünk, hogy Mülhoffer Samu vaiszlói kereskedő nem kolera nosztraszban fekszik, csupán belgőresei voltak, s ennélfogva nem is volt szükség jelentéstételre a fölöttes hatóságokhoz. — Miután pedig mi nem az ujjunkból szoptuk a hirt s a ki nekünk ezt megírta, valószínűleg szintén nem a levegőből olvasta a „kolera“ szót: még mindig kérdés marad, hogy levelezőnk nem-e az orvos ur első nyilatkozata után írta meg nekünk az esetet?

— **(Nagy vihar)** vonult keresztül Siklós vidékén kedden, aug. 23-án este felé. Oly roppadt dörgés, villámás esőzés volt, hogy ilyen az öreg emberek is alig értek meg; a földeken félméternyi viz folyt. Sok helyütt a szőlőkben is kárt tett a vihar.

— **(A peronospora)** most augusztus hóban rengeteg kárt tett a szőlőkben, különösen ott, hol a nép nem permetezett. A villányi és nagyharsányi hegyen a szőlőt a jég verte el, a siklói és vókányi hegyen pedig a filloxeránál is nagyobb kárt tett a peronospora.

— **(Fiatal öngyilkos.)** Goldberger Sándor, a Littauer József és Miksa jóhírű mohácsi kereskedő czég pécsi születésű alig 17 éves alkalmazottja, f. hó 23-án d. u. 6 és 7 óra között főnöke padlásán forgópisztolyal agyonlötötte magát. Az „édes mamához“ czeruzával írt levelében azt írja, hogy gyomorbaja, a mely-

ből nem birt kigyógyulni, viszi a halálba. Kéri azonban, hogy ne sajnálja, ne is sirassa, mert ilyen „haszontalan rossz fiú” nem érdemi meg. A boldogtalan kit főnökei és üzleti alkalmazott társai szorgalmáért csendes és előzékeny modorraért igen szerettek; f. hó 24-én helyezték a mohácsi izr. temetőben örök nyugalomra.

— **(A dunántúli kerület méhészeihez?)** Dömötör László kiváló méhész, ki vándortanítói minőségben vidékünkön sokat járt, a következő fölhívást intézi a Dunántúl méhészeihez:

Tisztelt méhésztársak! Tíz éven át szolgáltam a méhészet ügyét, mint vándortanító. Azt hiszem alig van méhész ezen kerületben, ki ne ösmerne, ki oktató, buzdító szavamat ne hallotta volna. Hivatalos állásomtól meg kell valnom. Elég volt eddig. De azért nem szűnök meg a méhészet ügyéért lelkesedni, annak előmozdításán törekedni. Fogadják méhésztársaim üdvözlőmetet bucsuzól. Viszont nekem is van kérésem. Tartsanak meg továbbra is jó emlékekben. Különösen pedig adjanak nekem elégtételt, s tegyenek bizonyoságot arról, hogy szavaim, tanításaim nem hangoztak el a pusztában. Itt az alkalom, folyó évi szeptember 11-dikén nyílik meg Budapesten a kiállítás, mutassák meg, hogy a dunántúli kerület e tekintetben is legelőhaladottabb. Ezt pedig azzal fogják bebizonyítani, ha minden egyes méhész ezen kiállításon bármily csekélységgel is, részt vesz. De főként mézet küldjön be minden méhész; mert hiszen ez a legalkalmasabb kirakat, a hol a világnak bemutatjuk, hogy mily kitűnő és mily nagy mennyiségű mézet tudunk mi termelni. Nem kell ide semmiféle czifraság, hanem mentől nagyobb realitás. — Bemutatható az a méz üvegben, bádgedényben; csak hogy jó és tisztán kezelt legyen s a mi fő, az ára túlságázott ne legyen. 40—50 kr. az a termelőnek elég, de a vevőnek sem sok. Rajta hát, forduljanak egy levelező lapon a „vándorgyűlés rendező bizottságához, Budapesten, Lónyai-utca 4. szám” program és bejelentési ívekért, s a ki mit kiállíthat, jelentse azt be. Ha ezen kiállítás az én munkálkodásomat igazolni fogja, — jutalmazva leszek. Megemlítem, hogy a kiállításért semmiféle térdíj nem fizetettik. A vasutakon, hajókon pedig 50 százalékos szállítási kedvezmény engedélyeztetett. Ajánlom figyelmükbe méhészeti kalauzomat is, mely a magyar méhészek legkitűnőbb szakferfiái által — a legkiválóbb méltóságban részesítettet. 65 kr-nak postai utalványon hozzám való beküldése mellett, azt azonnal + kötés alatt küldöm. Ha elvész, újra küldöm. Fogadják méhésztársai üdvözlőmetet. Szegzárd, 1892-dik évi augusztus hó 11-én. Hü méhésztársuk: Dömötör László.

— **(A budapesti állami ipariskolában)** (VIII. ker. Népszínház-utca 8. szám a beiratások szeptember hó első napjától 5-ik napjáig tartanak s naponként délelőtt 9 órakor kezdődnek.

— **(Mit együnk?)** Berlinben a következő étkekszabályt ajánlják a közönségnek a koleraveszély idejére: Tilos: forralatlan víz, nyers tej, tejföl, tejhab, aludt tej, vajtej, friss kenyér és sütemény. (Nagyon fontos!) Minden hideg leves, hideg hus, mely már hosszabb ideig állott. Vaj. Saláta (mayonaise), nyers gyümölcs, hideg kompot, sajt, kalács és tagylalt. Megengedett ételek: fölforralt víz, pálinkával is vagy cognakkal, arakkal, rummal, jó szódavíz, seltersvíz, természetes ásványvizek, pálinka, jó sör, vörös bor, kávé, thea, kakao, sütemény, fekete és fehér kenyér (élvezés előtt félóraig odahaza melegítendő), minden forró leves, forró húsétel (főtt vagy sült), zsír, ha még egyszer fölmelegített, forró főzelék, burgonya, hüvelyes, rizs, kelkáposzta, répa, sárgarépa, spárga, frissen főtt gyümölcs, meleg kompot, tojás és tojásétekek.

— **(A „Miasszonyunk”-ról nevezett nőzárda)** iskolájánál a beiratások az 1892/3-iki tanévre f. hó 29. 30. és 31-dikén eszközöltnak. A külső iskolánál a nyilvános polgári leányiskola III-madik osztályát is meg fogják nyitni; a IV-edik osztályt a következő tanévben nyitják meg. Az igazgatóság értesítése szerint az elemi leányiskola I-ső osztályába csak azon növendékek vehetők föl, kik életkoruk 6-ik évét már betöltötték. A polgári leányiskola I-ső osztályába pedig csak oly növendéket vesznek föl, ki az elemi iskola

IV-ik osztályát sikerrel végezte, mi bizonyítvánnyal igazolandó. A most megnyitandó tanévtől kezdve, iskolát végzett tehát fölnöttebb leányok részére nyilvános varró-, himző- és egyéb kézimunka tanfolyamot nyitnak. Az ünnepélyes „Veni Sancte” f. é. szept. hó 4-dikén reggel 8 órakor lesz, mely után a növendékeket tanítónők vezetése mellett ünnepélyesen az új iskola-épületbe vezetik; melynek fölavatása az épület földszinti csarnokában történik s a püspök, főpásztori jogánál fogva, az új iskola-épületet át fogja adni közhasználatra.

— **(Hibaigazítás.)** Múlt számunkban közöltük a földmivelésügyi miniszter hírdetményét az eladó szőlővesszőkről, s e közleményben tévesen áll az hogy a jelzett vesszők 1000 darabonként 120 kr-ával kaphatók, mert valóság szerint 120 frt-ával árusítják.

*
Kossuth az Eszterházy cognacról. Kossuth a következő levelet intézte Eszterházy Géza grófhhoz: Tisztelt gróf ur! Becses küldeménye megjött, gyártmányát kitűnően jónak találom s nem lehetne eléggé buzdítanom Önt, hogy folytassa kitartóan haladni a Cognac ipar meghonosítása terén. Iparszertőleg földolgozni a föld termékét, oly föladat, mely felé minden polgárosodott társadalom törekszik; ezen törekvés azonban kétszeres érdem olyanoknál, kik, mint Ön tisztelt gróf ur, a társadalom magas köreiből születve legyőzik azon előítéleteket, melyek mindenütt, de kivált nálunk, gátat emelnek a születés és az ipar igényei közt; — midőn tehát egy magyar főnemes ipart alapít: szolgálatot tesz honának és példával jár elől, melyet nem lehetne eléggé nagyra becsülni. Nálam, e nagybecsülést fokozza elismerésem azon gyengéd gondolata iránt, hogy nekem a legelső töltésű palackot megküldte; — a legelső töltésű palackból az első poharat az ön egészségére ürítém, azon óhajjal, hogy a hazafias magyar gróf, angyalföldi cognac- és pezsgőbor-gyára gyarapodjon és szolgáljon például annak, hogy a hasznos tevékenység a társadalom minden fokozatát disziti. Fogadja gróf ur öszinte nagybecsülésem kifejezését. Kossuth Lajos m. p.

Az állami italmérési jövedékre vonatkozó törvényhez kiadott pénzügyminiszteri utasítás.

(Folytatás.)

A bor- és sör-italadó egyénekenkénti beszéde az eddigi szabályok alapján történik. A bor-italadóra nézve különösen is kiemeltetik, hogy az oly községekben, hol szőlőtermelés van, az az adó a szemleivel (bor- és husfogyasztási adótörvények és szabályok hivatalos összeállításának 23. és 24. §§-ai nem bíró termelők által a czeffrének, illetőleg a mustnak a bor- és husfogyasztási törvények és szabályok hivatalos összeállításának 17. §-a értelmében való bejelentése, vagy pedig a bortermés szokásos fölvétele alkalmával (bor- és husfogyasztási adótörvények és szabályok hivatalos összeállításának 48. és 49. §§-ai) azonnal lefizetendő. Oly egyének, a kik bort, bormustot, szőlőcsefret vagy gyümölcsbort más beszédesi körből hoznak be és szemleivel nem bírnak, a beszállítást az említett hivatalos összeállítás 16. §-a értelmében bejelenteni és az adót a 19—21. §§-ok értelmében azonnal befizetni tartoznak. Szemleivel bíró felek a bor-italadót ez említett hivatalos összeállítás 42. §-a szerint minden második hó végével tartandó leszámolás alapján fizetik.

Abból e célból, hogy nyílt helyeken az adószedésre jogosult és az adóköteles felek közötti viszony minél rövidebb idő alatt tisztázassék s hogy az adószedésre jogosult netaláni károsítástól megóvassék, az adóköteles felek pedig esetleges utólagos zaklatásoknak kitéve ne legyenek, köteles az adószedésre jogosult, lehetőleg az adószedés foganatbavétele előtt az adóköteles felekhez minta szerinti fölhívást intézni, melynek a kellő kihirdetéséről is gondoskodik az utasítás.

Az italdó-beszédesi jog bérlői részére a törvény 5. § a alapján adott egy, két, illetve három italmérési engedély, mindig határozott időre, jelesen a bor- és sör-italadó beszédesi jog iránti bérlési szerződés érvényessége tartamára állítandó ki, oly határozott kikötéssel, hogy az a bérlési szerződésnek a lejárat előtt bármi

okból történt megszűnése esetében önként megszűnik s a pénzügyigazgatóság minden további tárgyalás nélkül egyszerűen értesíti a volt bérlőt, hogy a kimérést szüntesse meg.

A szeszitalmérési adó beszédesi jogának bérlői részére a törvény 7. §-ában biztosított egy, két, illetve három italmérési engedély, szintén mindig határozott időre, vagyis a szeszitalmérési adóbeszédesi jog iránti bérlési szerződés érvényessége tartamára állítandó ki.

Határozottan kijelentetik s az adók biztosítása céljából megtartandó árverés alkalmával a résztvevők tudomására hozandó, hogy a község lakosságának száma arányában megállapított 1., 2., 3. italkimérési engedéllyel többre a törvény 5., illetőleg 7. §-a alapján, akkor sem támasztható igény, ha a bor- és sör-italadó a szeszitalmérési adóval egy kézben van is biztosítva. Ez azonban egyáltalában nem zárja ki azt, hogy a bérlő a fennálló szabályok értelmében még további kimérési engedélyt vagy engedélyeket ne nyerhetne. Arra azonban figyelnie kell a pénzügyigazgatónak hogy a szabad verseny érvényesülése céljából a kimérési engedélyek egy kézben vagy egy család tagjainál ne halmozassanak össze.

A szerződésben kikötendő legmagasabb pálinkaár meghatározásánál elv gyanánt szolgál, hogy a közönséges pálinkának a kizárólagos szeszitalmérési jogosultság bérlője és engedményei által betartandó legmagasabb ára, az illető községben (beszédesi körben) a szerződés megkötése előtti időben divott középpálinkaár meg nem haladhatja.

A törvény azon intézkedése, mely szerint a kizárólagos szeszitalmérési jogosultság bérlője azoknak, a kik az illető községekben bor- és sörkimérésre engedélyt nyertek és szeszkimérésrel is kívánnak foglalkozni, a megkívánt szeszimériségeket a hasznbéri szerződésben meghatározott legmagasabb áron alól 10%-lellyel csekélyebb áron eladni köteles, az utasítás szerint nem zárja ki a bérlő és a bor, illetve a sör kimérésével foglalkozó felek közötti más irányú szabad egyezkedést.

Ha azonban a kizárólagos szeszitalmérési jogosultság bérlője e kötelezettségének nem felel meg, az érdekelt bor-, illetve sörkimérők orvoslásért a kir. pénzügyigazgatósághoz fordulhatnak, mely hatóságnak jogában áll, ha a panaszt jogosnak találta, panaszosoknak megengedni, hogy a kimérendő égetett szeszest italokat más forrásból szerezzék be. E fölhatalmazás alapján a bor- és sörkimérőknek szabadságukban áll a szükségelt égetett szeszest italokat bárhonnán beszerezni s a törvényes adó lefizetése mellett azokat kimérni.

Ily esetekben az 1890. évi XXXVI. t.-cz. 6. §-ában jelzett beviteli korlátozás vagy adófizetési kötelezettség a jelölt kimérők részére megszűnik.

A bornak és sörnek kismértékben való elárúsítása alatt jelenleg bornak 56 literen (jelen utasítás 2. §.), sörnek 25 literen aluli mennyiségben zárt edényekben vagyis kelleleg dugaszolt, lepecsételt vagy lemezzel lezárt üvegből vagy más anyagból készült palackok, korsók és hasoló edényekben az üzleti vagy elárúsítási helyiségen kívül fogyasztásra való elárúsítása értetik.

(Folytatása köv.)

MŰVÉSZET, IRODALOM.

* **A vivás művészetének elmélete.**

Irta Chappon Samu baró vivómester, ki tavaly Pécsen is rendezett tanfolyamot a 2 atletikai klubban. A művet Engel Lajos adta ki s az ő nyomdájából került is ki az ujjnyivastag könyv, mely Chappon praxisa szerint írja le a vivótör- és a kardvívást s ezek minden legkisebb részletét, minden faját, módjait. A műhöz III. részképen a párbajszabályok csatlakoznak, melyeket Engel kiadó külön füzetben is közrebeszétett. Ezekről azonban a szerző tévesen mondja, hogy nálunk egyedüliek, mert Bolgár Ferencz — sajnos! — már az ötödik kiadását bocsájtotta áruba a párbajszabályoknak, melyek teljesen azonosak a Chapponéival. A könyv 2 frt 20 kr. s kapható minden könyvkereskedésben.

* **Uj zenemű!** Allaga Gézától Jókai Mór szövegére 3 magyar király himnusz jelent meg. Kapható Táborosky Nándor nemzeti zeneműkereskedésében Budapesten, Váci-utca 30. szám alatt. Ára 75 kr.

CSARNOK.

Szulejmann szultánnak hadi jelentése (bülletin) a mohácsi (mohácsi) csatáról.

(Török eredeti után héberrel fordították: Groszmann S. L. b.-szentlőrinczi rabbi és Fehérvári Géza.)*

Mivel a szentkönyvben határozottan meg van parancsolva, hogy a hitetleneket haddal kell megtámadni és fegyvert kell fogni, hogy az istenteleneket megfenyítsük, híres elődeim — dicsőítsék emléktük, világítaná meg az Isten sirukat — mindig jámbor szokásnak tekintették szent csatákban az örök jutalom kincseit gyűjteni. — A mi engem illet, kalifasággal fölruházott magasztos személyem mindig birta a Magasságbeli segítségét és kegyelmét s császári zászlóimhoz szakadatlanul a győzelem volt hozzátartozva — mindez Isten jóvoltából, mely elárasztja kegyelmével a választottakat, hisz az Isten bőkezűen osztja ajándékait. Én tehát a szent hadjáratot meg akarván indítani, az adományok magasságbeli osztogatójának trónusa elé járultam.

Mint hogy bizalmamat helyezém annak végtelen jóságába, a ki mondá vala: „Ha ti hadmenetre vállalkoztok, bizzatok az Úrban“, a legfőbb prófétának, a legdicsőbb tanítónak, a mi urunk Mohamednek — dicséressék az ő neve! — csudálatos oltalmát remélve, hatalmas vágy kelt bennem, hogy beteljesüljön rajtam az ígért: „Az Isten szereti azokat, kik mint a falak oly szilárdan küzdenek az ő útjain“ — engedelmeskedvén a parancsnak: „Tegyétek a hitét javaitokat és élteteket kockára, mert semmi sem hasznosabb tinéktek“ és jutalmat s dicsőséget vágyván ezen és a másvilágon elnyerni, a hadmenet útját a mozlim tartományokkal határos birodalom felé intéztem, hol a leggonoszabb hitetlenek: a magyarok laknak, ama nyomorultak, kik mindkét világ (ezen s a túlvilág) urának küldetését tagadják, és balhiedelmük által megtevévedve, az igaz utat elvesztették.

Bizva annak segedelmében, a ki tetszése szerint tárja föl a győzelem kapuit, szétbontottam diadalokban gazdag zászlóimat. Míg én tengermódrá morajló hadseregemmel és fölpancélozott vitézeimmal messze és sok utat tettem; ez alatt a várak vitéz leopárdja, az erdők vakmerő tigrise, a szent buzgalomtól hevülő hős, a győzelmi pálya Rusztemja*) a hatalom táborának oroszánja, a mindenhatóság óceánjának drága gyöngye, a hit bajnoka: Ibrahim pasa nagyvezér és ruméliai beglerbég tartományának győzhetetlen harcászainak élén egy napi járásra vonult előttem.

A Száva partjához érven, mely Belgrád, a győzelem színhelye mellett foly el, átkelt a hidon, mely parancsomra a hadsereg átszállítása céljából rendíthetetlen szilárdsággal épült és a szirmiai félszigetre ment, melynek lapályait és hegyeit számtalan sátorral lepte el. Én magam, kit a szerencse sohasem hagy el, közvetlen előőrsöm után érkeztem meg. A csatahely oroszánjaitól, a hit és a birodalom épületének helyreállítótól, a dicsőség és kitüntetés alapjának megerősítőtől, Musztafa és Ajasz pasa vezéreimtől és az emírek emírijétől, Anadoli (Anatolia) beglerbégjétől: Behramtól, valamint magas portám többi szolgáitól és Anadoli hőseitől kísérvé, kiterjesztettem szerencsével megáldott lobogóim árnyékát Szirmia fölé.

Magyarország legerősebb helyei közé tartozott „Waradin“ (Pétervárad) városa, mely sánczainak és várműveinek erősségéről volt híres.

*) Szulimán császárnak a bülletinjét török nyelven nyomtatva a konstantinápolyi levéltárban két kötetben őrzik. A török eredetéről Löwy Mózes konstantinápolyi kaimakám (országos főrabbi) fordította le héberre.

*) A persa-monda ismert hőse.

Magas falai az egekig nyultak, és felhőkben trónuló tornyaia csillagokba ütöztek. Miután a hitetlenség rossz szellemeinek eme rejtekhelye a szent háboru útját elzárta, megparancsoltam vezéremnek, hogy azt földig lerontsa. Az, kit az ellenségek „bán“-nak neveztek, azon téves véleményben, hogy ő számra nézve a csillagok seregéhez hasonló hadamnak némiképp ellenállhat, egy csoport csőcseléket állított a város elé; de mikor páncélozott vitézeim hullámainak félelmetes moraja elhatott hozzá, elhagyta bátorsága, és a Dunán átfutamlott, ott összeszedte csapatait, fölvonata öreg és sugár ágyuit, abban a reményben, hogy hajórajom útját elzárja. Közben Istennek, a magasságbelinek kegyelméből mintegy nyolczszáz vízi jármű érkezett meg, tele rettenthetetlen férfiakkal, úgy, hogy a hely minden oldalról szárazon és vizen sátrakkal és hajókkal volt körülvéve. Ekkor, mintha egy menydörgő hang eme szavakkal: „Győzzétek le azokat, kik az Istent és ítélet napját nem hiszik“, fegyverre szólított volna, nagyvezérem a szárazföldről válogatott sereg élén megrohanta a külvárosokat, mialatt hajóim az útegeket és a tulsó parton fölhányt sánczokat támadták meg.

A félelmetes oroszánok és párduczok, miután ellenállhatlan erővel az ellenségre vetették volna magukat, és a föld színét oly szűkké tették, hogy az ott menedékhelyet ne találhasson, elfoglalták a külső várost és tüzzel vassal pusztították a nyomorult lázadókat, a kiket ott találtak.

Hajórajom — mintha e szavakat akarta volna megvalósítani: „Mi a gonosz szellemek által megköveztetük őket“ — szakadatlanul szórta menydörgésszerűen bömbölő ágyuiból a gyilkoló lövegeket, elnémitotta ágyuit, őket pedig szétszórta úgy, hogy idejük se volt magukhoz térni. — A „Papas“ (az ismert kalocsai érsek, Tumur Paoli [Tomori Pál] Pétervárad hős védelmezője) engedve hivei unszolásának, futásban keresett menedéket s hagyta, hogy a folyam teljesen a mi uralmunk alá jusson.

E közben az erősségbe zárkozott lázadók e szavaknak hódolva: „Azt hitték, hogy falaik védelmezni fogják őket“, sánczaik erősségében bizva tovább védték magukat. Majd a város négy szélére útegeket vonattunk föl, melylyel éjjel nappal lövöldözték a felleget s azt pusztító lövegekkel keresztül is lyukasztották. Az ágyuk tüzeitől megrendült falak összedültek, és a fölrepülő kövektől meghajló tornyok porba hullottak. Az izlám hősei elősiettek, s szent hévvel eltelve ama szavaktól, hogy: „Istennél a jövő kulcsa, csak ő maga ismeri azt“ lelkesülten és teljes bizalommal ismételték e fölkiáltást: „Allab, erősítsd meg lépteinket és ajándékozd nekünk a győzelmet a hitetleneken!“ s erre a híres emírek, a hatalmas vezérek, a csatamezők összes harcászai hősei oly gyorsan rohantak a vár ellen, mint a hogy az igazak imái a menybe szállanak.

A bástyák tövéhez érven, a réseken egy csapat átkozott ellenséget találtak, mely puskákkal, lándzsákkal, forró szurokkal, gerendákkal és kövekkel fogadta őket. A küzdelem, mely mindkét részről a legnagyobb elkeseredéssel folyt, délig tartott. A mozlimok nyilai mintha gyilkos hegyekkel azt mondták volna a hitetleneknek: „Ime a büntetés, melyet megérdemeltetek“, mialatt a kard és a dárda a halálos hirt hozták meg nekik: „A halál mindenütt elér benneteket, még ha magas sánczok között vagytok is.“

De az örökkévalónak határozata nem az volt, hogy nekünk ajándékozza e napon a győzelmet, és a hősök látták szellemük tükrében ama mondat fényét világítani: „Kérjétek Allaht, hogy segítsen titeket és legyetek erősen álla-

tatosak a türelemben.“ Most már új útegeket állítottak föl és mindenfelé aknákat raktak. Sevál*) 17. napján — volt pedig e nap péntek — a büszke erőd, mely fejét a felhőkig emelte, e szavak szerint: „A legfőbbbet a legalsóbbá tettük,“ az aknák működése következtében a porba omlott.

A falakon minden résen mintha e mondat ragyogott volna: „Ezt a segítséget Isten küldte, a győzelem is nemsokára a mienk lesz.“

A hitetlenek sokadalma az ijedelemtől elkábultan és a kardok és lándzsák elől rémülten megfutva ugrált le az ormokról. A hit harcosai mint a villám, oly hevesen rohantak meg minden oldalról a várat, a férfiakat kardélre hányták, a nőket, gyermekeket pedig foglyokul ejtették. A polgárok és az előkelőbb lakosok, kik egy toronyba menekültek, magasztos kegyelem kapuján kopogtattak; hogy a tanoknak engedelmeskedjem: „A kegyelem azon alamizsna, mely a győzelmet nemesíti,“ Amánt*) adtam nekik.

Miután én azzal a dicsőséges hírrel: „Minedek fényes győzelmet ajándékoztunk,“ mindenki fülét megörvendeztettem, és a mindenké jöltevéjének halát adtam, mint győző bevonultam a városba, és átalakítottam a templomokat és szentegyházakat mecsetekké.

A hitetlenek birtokában levő erődök közt ott volt még az illoki felleget is, melyet alapfalainak mélysége és sánczainak magassága tüntetett ki. Falai a föld gyomrának közepében pihentek, a légtér meredező tornyainak fehérekkel koronázott tetői az égbe emelkedtek; arkainak mélysége a legélesebb elméhez hasonlított. A legügyesebb mérnökök és legkiválóbb építő-mesterek összes művészetüket fejtették ki ezen teljes pompájú épületeken. Mivel e hely a hitetleneknek, a képmutatás és tévhit, úgy a lazadás pártolónak rejtekhelyeül szolgált, nagyvezérem, a kit Allah örökké dicsőítsen, meg akarván ezt szennyétől tisztítani, szárazon és vizen ostromolta. Sárányhoz hasonlóan tüzet okádó félelmes ágyuk vonattak föl útegekben és éjjel nappal szórták a háboru lángját. Még az égboltozat is megrendült a dörgéstől, miközben a levegő a lövegek gőzétől és az ellenség véreinek páráitól telt el. Ez alatt az elámitott, a falak közé szorult csapatokon — szomorú állapotuk folytán — megvalósultak az igazság e szavai: „A dörgéstől elszörnnyedve és a haláltól rettegve dugták ujjukat füleikbe.“

(Folyt. köv.)

*) Márczius, április.

*) Kegyelem, bocsánat, lakás.

KÖZGAZDASÁG.

— **Olasz borháboru.** Olaszországban még mindig nagy az izgatottság a miatt, hogy az olcsó vám dacára nagy akadályai merültek föl a bor kivitelének. És a dolog az olaszokra nézve annyival súlyosabb, mert Fiume és Triest számára 40.000 hektoliter pugliai bor áll a határon, a melyet nem lehet az olcsó vámtétel mellett behozni. A magyar és osztrák kormányok ugyanis szigorúan ragaszkodnak a szerződés szerinti szövegéhez, a mely csak a hordóban szállított bor részére biztosítja a 3 frt. 20 kr. kedvezményes vámot. A palackokban, vagy tartályokban szállított bor a régi 20 frtos vámtételt fizeti. Az olaszok tehát, ha borukat be akarják hozni Magyarországra és Ausztriába, kénytelenek borhordókat vásárolni és ilyenekben szállítani.

— **A pécsi sertéshizlaldában** folyó hó 26-án a sertés állomány: 676 drb. kövér, 2028 drb. félkövér 600 drb. sovány, 97 drb. süldő sertés. Árak: kövér válogatott minőség szerint 44—46 kr. kilogrammonként, páronkénti 45 kilogramm élet leszámítással; süldők 34—38 kr. kilogrammonként élősúlyban. Kukoricza 5 frt — kr. m. m., Árpa 6 frt — kr. m. m. Darálás 60 kr. m. m.

VEGYESEK.

— Biztos gyógyhatás. Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében fölfúvódásban, szorulásban, főfájásban, étvágyhiányban, vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll féle seidlitz porok” használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvetellel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállító-tól Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban határozottan Moll A. készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ.

Felelős szerkesztő:

HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:**Árverési hirdetmény.**

Ezennel közhirre tétetik, miként a néh. Cséby Rozina urhölgy hagyatékához tartozó

ingóságok,

nevezetesen arany- és ezüstneműek, bútorok, hintó, kocsik, lószerszám, konyhaeszközök, ruha- és fehérneműek stb. Pécs sz. kir. város Árvaszékének f. é. 2856., 2857., 2858. sz. a. hozott végzése folytán Pécssett, az elhunyt Széchenyi-tér 10. sz. alatt fekvő házában folyó évi szeptember hó 9-én és a következő köznapiokon mindig d. e. 9 és d. u. 3 órától kezdve közárverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett eladni fognak.

Pécssett, 1892. augusztus hó 29-én.

Horváth Antal

ügyvéd,
hagyatéki gondnok.

Ház eladás.**Pécssett, József-utca 37. számú**

ház szabad kézből eladó.

Értekezhetni az ott lakó tulajdonosnál.

A zirczi apátság tulajdonát képező

szántói

savanyuvíz,

házunk egyik legjobb és Pécssett tényleg a legolcsóbb asztali borvíz, helybeli főraktára:

Berecz Károly

fűszerkereskedőnél.

3311. szám.

k. i. 1892.

Hirdetés.

A Feketeviz felett Szaporeza községben levő

hid költségvetésileg

5412 frt 85 krral előirányzott

ujraépítésére

a versenytárgyalást Siklóson, 1892. évi szeptember hó 5-én d. e. 10 órakor hivatalos helyiségben fogom megtartani.

Kik vállalkozni kívánnak, tartoznak 50 kr. bélyeggel ellátott, s az ajánlati összeg 10 százalékának megfelelő készpénz vagy óvadékképes értékpapirból álló biztosítékkal felszerelt és zárt borítékba helyezett ajánlataikat a versenytárgyalás kezdetéig alólirott nál benyújtani.

Az árendedmények, vagy felülfizetések százalékokban fejezendők ki. Távirati ajánlatok el nem fogadhatók. A műszaki terv, költségvetés és részletes feltételek alólirott nál a hivatalos órákon belül betekintheők.

Siklós, 1892. augusztus 26-án.

Benyovszky Manó,

főszolgabíró.

TAIZS JÓZSEF Pécssett,

Széchenyi-tér 12. szám (a varostemplom háta mögött).

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajálja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek stb. stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve papírmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segélyével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatványraktárából

papi, körjegyzői és ügyvédi nyomtatványok jó papíron olcsó árért kaphatók.

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN

nagy választékban kaphatók fogalmi, színes és fehér író papírok, különböző súlyban és minőségben; itató papírok, levélpapírok dobózkban, író tollak, tollnyelek, különböző színű tinták, gummi arabicumok, fehérneműt jelző tinták, kaucsuk bélyegző tinták, pecsétviaszok stb. stb. eléle cikkek, olcsó áron.

👉 Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 👈

Lakásbérbeadás.

Pécsett. az Indóház-ut 13-ik
számu házban

egy nagy lakás

mely áll: 8 szoba, 1 konyha, 2 előterem és verandából, továbbá: a hozzá tartozó istállók, kocsifélszer és kertből, jutányos ár mellett f. évi november hó 1-től bérbe adandó. Ezen lakás esetleg két részre felosztva is bérbe vehető. Értekezhetni az ott a házban lakó tulajdonossal.

4263. sz.
tkvi 1892.

Árverési hirdetmény.

A sásdi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Pécs sz. kir. város árvatára végrehajthatónak Fekete Istvánné végrehajtást szenvedő elleni 152 frt 83 kr. tőkekövetelés s járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék (a sásdi kir. járásbiróság) területén levő Magyar-Egereg határában fekvő, a m. egregyi 190. sz. tjkvben foglalt 1339. hszsz. szőlő és présházra 818 frt, az 541. sz. tjkvben foglalt 1314. hszsz. szőlőre 652 frt, az 542. sz. tjkvben foglalt 1319. hszsz. szőlőre 376 frt, az 543. sz. tjkvben foglalt 1317. hszsz. szőlőre 188 frt és az 544. sz. tjkvben foglalt 1318. hszsz. szőlőre az árverést 14 frtban ezennel megállapított kikiáltási árnál elrendelte, s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi szeptember hó 15. napján d. e. 10 órakor Magyar-Egeregben a községi házban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10 százalékat vagyis 81 frt 80 krt, 61 frt 20 krt, 37 frt 60 krt, 18 frt 80 krt és 1 frt 40 krt készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Sásdon, a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál 1892. évi június hó 15. napján.

Varga Jenő,
kir. albiró.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapír

kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsen.

ELADÓ

10 darab igen szép simenthali és bonyhádi fajta

szarvasmarha

puszta Csobokán — u. p. és vasuti állomás B.-Szent-Lőrincz — Kovácsy József ispánnál.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgöres, nyálk, gyomorégés székrekedésnél, májbajok, vértolulás, aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerházaiban. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásonál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten fizesse meg“-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnytvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J., lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll“ feliratu ónozzattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajcár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, BÉCS: 1, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstautánvét mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagy-szerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel

Hornof, lelkész Micholup-ban.

Raktár Pécsen: Sipöcz István gyógyszerésznél és özv. Reeh V. keresked.

A ki olcsón akar venni

Iskolakönyveket

az forduljon MÜLLER A. antiquarushoz Budapesten, Kecskeméti-utca 8. sz. (fiók-tízlet: Kálvintér 3. sz.), ott az egész ország összes tanintézetében használatban levő iskolai tan- és segédkönyvek használt, de jó állapotban leszállított áron kaphatók. Iskolakönyvek be is cserélhetnek.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ház eladás.

Pécsett, siklósi-utca 28. sz.

ház

jutányos áron eladó. Bővebbet az ott lakó tulajdonosnál.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Barák-vendéglő megnyitás.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására adni, hogy Pécsen, a magy. kir. államvasut indóházának átellenében ujonnan felállított

BARÁK-VENDÉGLŐT

átvettem és ott, az egész katonai hadgyakorlatok ideje alatt, jó, izletes és olcsó ételek, valamint hamisítatlan kitűnő italok a legpontosabb és legelőzékenyebb figyelem mellett szolgáltatnak ki.

Naponta zenekari előadás.

Magamat a n. é. közönségnek szives pártfogásába ajánlva, maradok Pécsen, 1892. augusztus 27-én

mély tisztelettel

Kron Mihály, vendéglős.